

SİRKÜLER NO: 2020/28

Konu: Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun

7244 sayılı torba yasa ile getirilen nakdi ücret desteğine ilişkin uygulama esasları Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından açıklanmıştır. (Konuyla ilgili yasal düzenlemeye 2020/25 sayılı sirkülerimizde yer verilmiş olup, usul ve esasların geniş bir özeti aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun Geçici 24 Üncü Maddesi Kapsamında Yapılacak Nakdi Ücret Desteği Uygulamasına İlişkin Usul Ve Esaslar (22.04.2020)

1. Kapsam

Nakdi ücret desteği, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamında olan sigortalılardan;

a. 17/4/2020 tarihi itibarıyla iş sözleşmesinin bulunduğu işveren tarafından 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun geçici 10 uncu maddesi¹ uyarınca ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçileri,

b. 15/3/2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesi² kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve aynı Kanunun diğer hükümlerine göre [İşsizlik Ödeneği](#)nden yararlanamayan işçileri kapsar.

2. Başvuru esasları

2.1. Ücretsiz izne ayrılan işçiler bakımından;

- Ücretsiz izne ayrılan işçilere ilişkin aylık bildirimler, “<https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi>” internet adresinden ücretsiz iznin verildiği ayı takip eden ayın 3’üne kadar işverenlerce yapılır.
- Bu şekilde bildiri yapılan işçiler için ilgili aya ait Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinde/Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinde eksik gün nedeninin, “28-Pandemi Ücretsiz İzin” olarak seçilmesi gerekmektedir.
- Ev hizmetlerinde ay içerisinde 10 günden fazla sigortalı çalıştıranlar ise bu durum değişikliğini, ücretsiz iznin verildiği ayın sonuna kadar aynı eksik gün koduyla Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerine/Sosyal Güvenlik Merkezlerine bildirirler.
- Verilen ücretsiz izin bilgilerine ilişkin işverenler tarafından yapılan başvuru ve güncelleme işlemleri, ücretsiz iznin uygulandığı ayı takip eden ayın sonuna kadar SGK’ya bildirilir. Ancak bu şekilde uygulamanın yürürlükte olduğu sürenin tamamlanmasından sonra izleyen ay sonuna kadar yapılan ve hak doğurucu nitelikteki başvurular en fazla bir önceki ay için yapılır.
- Kısa çalışma ödeneğine hak kazanamayanlar için Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinde/Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinde bildirilmiş olan “18-Kısa Çalışma Ödeneği” gerekçesinin ikinci fıkradaki süreler içerisinde “28-Pandemi Ücretsiz İzin” olarak güncellenmesi ve işverenler tarafından birinci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde ücretsiz izin başvurusunda bulunulması gerekir.

¹ Ücretsiz izne ayırma şartları hk.

² İşsizlik ödeneğine hak kazanma şartları

- 17/4/2020 tarihinden sonra ücretsiz izne ayrılmasına rağmen, Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinde/Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinde “28-Pandemi Ücretsiz İzin” eksik gün nedeni yerine yanlışlıkla başka bir koddan bildirim yapanların, eksik gün kodunun değiştirilmesi için SGK’nın ilgili il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezine başvurmaları gerekir.
- İşveren, Nakdi Ücret Desteğinin uygulama süresi kapsamında, ilgili ayda işçinin ücretsiz izne ayrıldığı gün sayısını, işçinin TC Kimlik Numarasını, işçinin IBAN numarasını ve cep telefonu bilgilerini SGK başvuru ekranı üzerinden bildirir.

2.2. İşsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçiler bakımından;

- 15/03/2020 tarihinden sonra iş sözleşmesi feshedilen ancak işsizlik ödeneği başvurusuna rağmen bu ödeneye hak kazanamayan işsizlerin nakdi ücret desteği ödemeleri, ayrıca başvuru yapmalarına gerek bulunmaksızın İŞKUR tarafından re’sen gerçekleştirilir.
- 15/03/2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanununun 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ancak işsizlik ödeneği başvurusunda bulunmayan işsizlerin nakdi ücret desteği ödemeleri, “<https://esube.iskur.gov.tr/>” internet adresinden veya e-Devletten işsizlik ödeneği başvurusunda bulunmaları üzerine İŞKUR tarafından gerçekleştirilir.

3. Hak kazanma şartları

3.1. Ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler;

- 17/4/2020 tarihi itibarıyla iş sözleşmesinin bulunduğu işveren tarafından 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi uyarınca ücretsiz izne ayrılmak,
 - Kısa çalışma ödeneğinden yararlanmamak,
 - Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamak,
 - ç) SGK’ya 01, 04, 05, 06, 12, 14, 20, 29, 32, 35, 39, 52, 53, 54 veya 55 nolu belge türlerinden bildirilmiş olmak,
- koşullarını birlikte taşımaları ve işverenleri tarafından gerekli bildirim yapılması halinde, ücretsiz izne ayrıldıkları süre kadar nakdi ücret desteğine hak kazanır.

3.2. İşverenleri tarafından kısa çalışma başvurusunda bulunulan ve başvurunun kabul edilmesine karşın gerekli prim şartlarını sağlamadığı gerekçesiyle kısa çalışma ödeneğine hak kazanamayanlar;

Yukarıdaki koşulları taşımaları ve işverenleri tarafından ilgili dönem için eksik gün gerekçelerinin ücretsiz izin olarak güncellenmesi halinde, ücretsiz izne ayrıldıkları süre kadar nakdi ücret desteğine hak kazanır.

3.3. 15/3/2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanununun 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve yine aynı Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçiler;

Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamaları kaydıyla, 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere, işsiz kaldıkları süre kadar nakdi ücret desteğine hak kazanır.

3.4. 4447 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesi doğrultusunda daha önce hak ettiği işsizlik ödeneği süresini dolduruncaya kadar işsizlik ödeneği tekrar başlatılanlar;

4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere, ödemenin bittiği tarihten itibaren nakdi ücret desteğine hak kazanır.

4. Ödeme süresi

4.1. Ücretsiz izne ayrılanlar için;

- 17/4/2020-17/7/2020 tarihleri arasında ücretsiz izinli olunan süreleri kapsar.
- Cumhurbaşkanı tarafından 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak sürenin uzatılması halinde, nakdi ücret desteği de aynı süre için uzatılacaktır.

4.2. 15/3/2020 tarihinden sonra iş sözleşmesi feshedilen ve işsizlik ödeneğinden yararlanamayanlar için;

- 17/4/2020- 17/7/2020 tarihleri arasında işsiz olarak geçen süreleri kapsar.
- Cumhurbaşkanı tarafından 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak sürenin uzatılması halinde, nakdi ücret desteği de aynı süre için uzatılacaktır

5. Ödeme tutarı

- Her bir kişi için yapılacak ödeme, günlük 39,24 TL'dan damga vergisi düşüldükten sonra kalan tutardır.
- Hesaplanan ödeme tutarından damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılamaz.
- Bir ay içerisinde en çok 30 gün olmak üzere ödeme kanalları yoluyla işçinin kendisine ödenir.
- Birden fazla işyerinde çalışırken, bu işyerlerinden ücretsiz izne ayrılanlar adına işverenler tarafından bildirilen prim ödeme gün sayıları toplanır. Bu kişiler adına 30 günden eksik kalan gün sayısı kadar nakdi ücret desteği ödenir.

6. Genel sağlık sigortası primi ödemeleri

Nakdi ücret desteğinden yararlananlardan, genel sağlık sigortalısı veya genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyenler, genel sağlık sigortalısı sayılır. Bu madde kapsamındaki kişilere ait genel sağlık sigortası primleri, İŞKUR tarafından SGK'ya aktarılır.

7. Hak düşürücü sebepler ve yaptırımlar

- Ücretsiz izne ayrılarak nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin fiilen çalıştırıldığıının tespiti halinde işverene, bu şekilde çalıştırılan her işçi ve çalıştırıldığı her ay için ayrı ayrı olmak üzere fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.
- Nakdi ücret desteğinden yararlanan dönemde, aynı veya başka bir işyerinde işe başlanması ve/veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı alınmaya başlanması halinde nakdi ücret desteği kesilir.
- Fazla ve yersiz ödemeye sebep işverenlerden, ödenen nakdi ücret desteği, ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte tahsil edilir.
- Yapılacak düzeltme ve güncelleme bildirimleri nedeniyle oluşan fazla ve yersiz ödemeler, işçinin takip eden ay için yapılacak nakdi ücret desteği ödemesinden mahsup edilir.

Saygılarımızla,

PARETO YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.